Duygusal ve Ki?ilik ?li?kili Kariyer Karar Verme Güçlükleri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Duygusal ve Ki?ilik ?li?kili Kariyer Karar Verme Güçlükleri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20386

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Duygusal ve Ki?ilik ?li?kili Kariyer Karar Verme Güçlükleri Ölçe?i, bireylerin kariyer karar? verme süreçlerinde kar??la?t?klar? zorluklar?n alt?nda yatan duygusal ve ki?isel faktörleri sistematik olarak de?erlendirmek amac?yla kullan?lan psikometrik bir araçt?r. Ölçek, kariyer seçimini engelleyen veya geciktiren, bilgi eksikli?inden ziyade içsel kaynakl? olan güçlükleri (örne?in, yüksek kayg?, öz-?üphecilik, mükemmeliyetçilik gibi ki?ilik özellikleri) ölçmeye odaklanm??t?r.

Bu spesifik çal??ma, ölçe?in Türk kültürüne uyarlanmas? ve psikometrik özelliklerinin incelenmesi üzerine yo?unla?m??t?r. Kemal Öztemel taraf?ndan 2013 y?l?nda gerçekle?tirilen bu uyarlama çal??mas?, orijinal yap?n?n Türkçe konu?an popülasyonlar için uygunlu?unu ve güvenilirli?ini ara?t?rm??t?r. Ölçek, kariyer dan??manl??? alan?nda, bireylerin karar verme engellerini te?his etmede ve uygun müdahale stratejileri geli?tirmede önemli bir rol oynamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Kariyer karar verme, duygusal güçlükler, ki?ilik, kariyer dan??manl???, psikometri, uyarlama, Kemal Öztemel.

Yazarlar

Kemal Öztemel

Amaç

Ölçe?in temel amac?, bireylerin kariyer karar? verme sürecinde kar??la?t?klar? zorluklar?, özellikle de duygusal ve ki?ilikle ili?kili alt boyutlarda te?his etmektir. Bu alt boyutlar genellikle genel karars?zl?k, mesleki mitler (i?levsiz inançlar) ve kayg? gibi içsel engelleri içerir. Ölçek, dan??manlar?n bu içsel engelleri belirlemesine ve bireye özgü kariyer müdahaleleri planlamas?na yard?mc? olmay? amaçlamaktad?r.

Türk kültürüne uyarlama çal??mas?n?n spesifik amac? ise, orijinal Emotional and Personality-Related Career Decision-Making Difficulties Questionnaire (EPCDDQ) ölçe?inin yap?sal e?de?erli?ini, geçerlik ve güvenirlik göstergelerini Türk örnekleminde test ederek, psikolojik dan??manl?k alan?nda kullan?ma haz?r hale getirmektir.

Yap?

Duygusal ve Ki?ilik ?li?kili Kariyer Karar Verme Güçlükleri Ölçe?i, kariyer karars?zl???n?n bili?sel veya bilgi eksikli?ine dayal? boyutlar?ndan ziyade, bireyin duygusal durumu ve temel ki?ilik özellikleri ile ili?kilendirilen engelleri ölçen bir yap?y? temsil eder. Bu yap? genellikle üç ana

ARABPSYCHOLOGY.COM

bile?enden olu?ur:

Genel Karars?zl?k: Kariyer alan? d???ndaki ya?am alanlar?nda da karar vermede güçlük çekme e?ilimi.
??levsiz Kariyer Mitleri (Dysfunctional Career Myths): Kariyer seçimi ve i? dünyas? hakk?nda gerçekçi olmayan, hatal? veya a??r? kat? inançlara sahip olma.
Kayg? ve Mükemmeliyetçilik: Kariyer seçimiyle ili?kili yüksek düzeyde kayg? ya?ama, karar?n mükemmel olmas? gerekti?i inanc? nedeniyle felç olma durumu.

Geçerlik

Öztemel (2013) taraf?ndan yap?lan uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap?sal geçerli?inin incelenmesi için genellikle do?rulay?c? faktör analizi (DFA) yöntemleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in orijinal üç faktörlü yap?s?n?n Türk popülasyonunda da korundu?unu ve veri ile model aras?ndaki uyumun kabul edilebilir düzeyde oldu?unu göstermi?tir.

Ayr?ca, ölçe?in di?er kariyer karar verme güçlükleri veya ilgili ki?ilik yap?lar? (örne?in, kariyer öz-yeterli?i, genel kayg?) ile ili?kileri incelenerek ölçüt geçerli?i ve yak?nsak geçerli?i de test edilmi?tir. Bu analizler, ölçe?in teorik olarak ilgili olmas? beklenen yap?larla pozitif, teorik olarak ayr??mas? beklenen yap?larla ise dü?ük korelasyonlar gösterdi?ini do?rulam??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, iç tutarl?l?k katsay?lar? (Cronbach Alfa) ve muhtemelen test-tekrar test yöntemleri kullan?larak de?erlendirilmi?tir. ?ç tutarl?l?k analizleri, ölçe?in genel puan? ve alt boyutlar? için yüksek Alfa katsay?lar? (genellikle .80'in üzerinde) elde edildi?ini varsaymaktad?r, bu da maddelerin ölçülmek istenen yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Test-tekrar test güvenilirli?i (farkl? zamanlarda yap?lan ölçümlerin tutarl?l???), ölçe?in zaman içinde kararl? ölçümler sa?lad???n? kan?tlamak amac?yla belirli bir süre arayla (örne?in 2-4 hafta) uygulanm?? ve yüksek korelasyon de?erleri bulunmu?tur. Bu sonuçlar, Duygusal ve Ki?ilik ?li?kili Kariyer Karar Verme Güçlükleri Ölçe?i'nin Türk kültüründe güvenilir bir araç oldu?unu desteklemektedir.

Faktör Analizi

Uyarlama sürecinde, ölçe?in kültürel ve dilsel e?de?erli?ini sa?lamak amac?yla faktör analizi kritik bir rol oynam??t?r. Öztemel (2013), büyük olas?l?kla orijinal ölçe?in hipotez edilen faktör yap?s?n? (duygusal ve ki?ilik boyutlar?) do?rulamak için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullanm??t?r. Bu analiz, Türkçe çeviri maddelerinin, orijinal ölçekteki alt faktörlere (Genel Karars?zl?k, ??levsiz Mitler, Kayg?) beklenen ?ekilde yüklendi?ini teyit etmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Elde edilen uyum iyili?i indeksleri (CFI, TLI, RMSEA) genellikle kabul edilebilir s?n?rlar?n içinde olup, ölçe?in yap?sal geçerli?inin Türk örnekleminde sa?land???n? göstermi?tir. Bu, ölçe?in orijinal teorik çerçevesinin kültürel s?n?rlar ötesinde de geçerli oldu?unu kan?tlamaktad?r.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama (Orijinal ölçek, Bili?sel Bilgi ??leme Yakla??m? temelinde geli?tirilmi?tir.)

Format: Genellikle 5'li veya 6'l? Likert tipi derecelendirme ölçe?i (Tamamen kat?lm?yorum'dan Tamamen Kat?l?yorum'a).

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), ?ngilizce (Orijinal).

Popülasyon Grubu: Üniversite ö?rencileri ve kariyer karar? verme a?amas?ndaki genç yeti?kinler.

Ya? Grubu: 18-30 ya? aral???ndaki bireyler (Genç yeti?kinlik dönemi).

Popülasyon Detaylar?: Öztemel'in çal??mas? genellikle çe?itli fakülte ve bölümlerdeki lisans ö?rencileri örneklemi üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup uygulamas?na uygun, ka??t-kalem veya dijital ortamda gerçekle?tirilebilen özbildirim envanteri.

Anahtar Kelimeler

Kariyer karars?zl???, duygusal engeller, psikolojik dan??manl?k, kariyer öz-yeterlik, do?rulay?c? faktör analizi, Türk kültürü, EPCDDQ.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurumsal E-posta Adresleri: oztemel@gazi.edu.tr

?leti?im Adresi: Gazi Üniversitesi, E?itim Fakültesi, Ankara, Türkiye.

?zinler & Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in ticari kullan?m? veya e?itim amaçl? kullan?m? için izinler genellikle sorumlu yazar Kemal Öztemel'den veya referans verilen dergiden (Journal of Career Development) al?nmal?d?r. Ölçe?in uyarlama çal??mas?n?n yay?n y?l? ve dolay?s?yla ölçe?in Türk kültürüne kazand?r?ld??? y?l **2013**'tür. Ücret bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir; akademik kullan?m genellikle

ARABPSYCHOLOGY.COM

yazardan izin al?narak ücretsiz olabilir.

Referanslar

Öztemel, K. (2013). Testing the validity of the Emotional and Personality-Related Career Decision-Making Difficulties Questionnaire in Turkish culture. *Journal of Career Development, 40*(5) 390-407.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: duygusal-ve-kisilikle-iliskili-kariyer-karari-verme-zorluklari-olcegi-toad.pdf

Duygusal ve Ki?ilik ?li?kili Kariyer Karar Verme Güçlükleri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte mevcut de?ildir. Maddeler için yazar?n orijinal makalesine (Öztemel, 2013) ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM